

JOONA LINNA -DEKKARI

KEPLER

LAZARUS

TAMMI

Lars Kepler

JOONA LINNA -DEKKARIT

Hypnotisoija (2010)

Paganini ja paholainen (2011)

Tulitodistaja (2012)

Nukkumatti (2013)

Vainooja (2015)

Kaniininmetsästäjä (2017)

Lazarus (2018)

Playground (2016)

LARS KEPLER

LAZARUS

RIKOSROMAANI

Suomentaneet Kari Koski ja Maija Kauhanen

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ

tammi

75 VUOTTA

HELSINKI

Ruotsinkielinen alkuteos *Lazarus* ilmestyi 2018.

Copyright © Lars Kepler 2018

Published by agreement with Salomonsson Agency.

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Tammi 2018

Painettu EU:ssa

ISBN 978-951-31-9645-5

Prologi

Valkealta taivaalta hohtava valo paljastaa maailman julmuuden alastomimmillaan, sellaisena miltä sen on täytynyt näyttää Lazaruksesta luolan ulkopuolella.

Nyppyläinen teräslattia värisee papin jalkojen alla. Hän pitelee toisella kädellään reelingistä ja myötäilee samalla keinahtelua kepillään.

Harmaa meri liikehtii raukeasti kuin pullistunut telttakangas.

Lossia hissataan eteenpäin kaksinkertaisilla teräsvaijereilla, jotka on kytketty saarten välille. Ne nousevat merestä vettä valuen ja katoavat taas syvyyteen lautan takana.

Lossikuski jarruttaa, ristiaallokko nousee vaahtoavin pärskein, ja laskusilta laahautuu kalisten pitkin betonilaituria.

Pappi horjahtaa, kun keula osuu lepuuttajiin; raskaat jysäykset kaikuvat lossin rungossa.

Hän on tullut tänne tapaamaan eläkkeelle jäänyttä suntiota Erland Lindiä, koska tämä ei vastaa puhelimeen eikä tullut myöskään Lännan kirkon adventtimestsuun, jossa tällä on aina ollut tapana käydä.

Erland asuu vielä suntion asunnossa seurakuntaan kuuluvan Högmarsön kappelin takana. Hän on dementoitunut, mutta hänelle maksetaan yhä ruohonleikkuusta ja hiekoittamisesta liukkailla keleillä.

Pappi kävelee mutkaista soratietä ja tuntee kasvojen puutuvan kylmässä ilmassa. Ketään ei näy, mutta juuri ennen kappelia sataman kuivatelakalta kuuluu hiomakoneen kirkuva ääni.

Nyt hän ei enää muista, minkä raamatunlauseen aamulla tviit-tasi, vaikka oli ajatellut sanoa Erlandille jotain siitä.

Synkkien peltotilkkujen ja metsänreunan välissä valkoinen kap-peli näyttää melkein pä lumesta rakennetulta.

Koska kirkkosali on talvella suljettu, pappi menee suoraan sun-tion matalaan asuintaloon ja koputtaa oveen kävelykepin kouk-kupäällä, odottelee ja astuu sisään.

– Erland?

Ketään ei ole kotona. Hän kopistaa kenkensä lumesta ja katselee ympärilleen. Keittiössä on sotkuista. Pappi ottaa korvapuustipussin ja laskee sen pöydälle alumiinivuoan viereen. Vuoassa on vanhoja ruoantähteitä: halkeillutta perunamuusia, kuivunutta kastiketta ja kaksi harmaantunutta lihapullaa.

Hiomakone rannassa hiljenee.

Pappi menee ulos, tunnustelee kappelin ovea ja vilkaisee sitten avoimeen autotalliin.

Lattialle on viskattu multainen lapio. Musta muovisanko on täynnä ruosteisia hiirenloukkuja.

Hän kohottaa kepillään lumilingon peitteeksi laskettua pressua, mutta seisahtuu kuullessaan kaukaa outoa mölinää.

Hän menee taas ulos, entisen krematorion raunioille metsän reunaan. Uuni kököttää yhä korkean heinikon keskellä nokisine hormeineen.

Pappi kiertää lastauslavoista kootun pinon eikä voi olla vilkui-lematta olkansa yli.

Hän on aavistanut pahaa siitä asti kun nousi lossin kyytiin.

Valo ei näytä tänään tippaakaan ystävälliseltä.

Omituinen ääni kuuluu taas, lähempää, ihan kuin vasikka olisi suljettu teräslaatikkoon.

Hän pysähtyy ja jää seisomaan vaiti.

On aivan hiljaista, hänen suustaan kohoaa hengityksen huuru.

Kompostin takana maa on multaista ja tallattu tiiviiksi. Säkillinen ruokamultaa nojaa puuta vasten.

Pappi lähtee kävelemään kompostia kohti mutta pysähtyy maasta kohoavan metalliputken kohdalle. Se nousee puolen metrin korkeuteen maan pinnasta ehkä tontin rajan merkkinä.

Hän ottaa tukea kepeistä, vilkaisee metsään ja näkee polun, joka on havunneulasten ja tuulen pudottamien käpyjen peitossa.

Tuuli puhaltaa kuusenlatvojen lomitse, kaukaa kuuluu variksen raakuntaa.

Pappi kääntyy takaisin, kuulee oudon mölinän selkensä takaa ja kiihdyttää askeleitaan. Hän kulkee polttouunin ja asuintalon ohi, vilkaisee taas olkansa yli ja ajattelee, että haluaa vain päästä takaisin pappilaan ja istahtaa takkatulen ääreen nauttimaan dekkarista ja viskilasillisesta.

Kurainen poliisiauto ajaa ulompaa kehätietä Oslon keskustasta pois päin. Tien reunakaiteen alla rehottavat rikkaruohot huojuvat viimassa, ja ilmalla täyttynyt muovikassi liittää vaappuen ojaan.

Karen Stange ja Mats Lystad vastasivat yhteyskeskuksen hälytykseen, vaikka kello olikin liian paljon.

Oikeastaan heidän olisi pitänyt lähteä kotiin, mutta nyt he ovat matkalla Tveitan alueelle.

Erään kerrostalon kymmenkunta asukasta on valittanut hirveästä löyhkästä. Huoltomies kävi tarkistamassa jäteasiat, mutta ne olivat puhtaita. Selvisi, että lemu tuli yhdennentoista kerroksen asunnosta. Asunnosta kuului hiljaista laulua, mutta omistaja, Vidar Hovland -niminen mies, ei suostunut avaamaan ovea.

Poliisiauto kiittää matalien teollisuusrakennusten ohi.

Piikkilanka-aidan takana näkyy jätekontteja, kuorma-autoja ja talveksi koottuja suolavarastoja.

Nåkkves vein kerrostalot näyttävät siltä kuin valtava betoniportaikko olisi kaatunut kyljelleen ja lohjennut kolmeen osaan.

Pihalla on lukkosepän pakettiauto, jossa lukee Mortens Låsservice AS, ja sen edessä seisoo harmaaseen haalariin sonnustautunut mies, joka viittilöi heille. Kun mies osuu heidän autonsa valokeilaan, hänen pystyssä heiluvan kätensä varjo ulottuu monen kerroksen korkeuteen takana kohoavan talon seinälle.

Karen ajaa käytävän reunaan ja pysäyttää auton pehmeästi, vetää käsijarrun päälle, sammuttaa moottorin ja nousee autosta Matsin kanssa.

Taivas on jo sulkeutumassa yöksi. On kylmä. Tuntuu kuin lumisade tekisi tuloaan.

Poliisit puristavat lukkosepän kättä. Hän on sileäksi ajeltu, mutta posket ovat harmaat, rintakehä on litteä, ja hän liikkuu nykivästi ja hermostuneesti.

– Ruotsin poliisi sai hätäpuhelun hautausmaalta – sieltä oli löydetty kolmesataa haudattua ruumista, hän vitsailee hyvin hiljaa ja hymyilee sitten katse maahan luotuna.

Roteva huoltomies istuu yhä avolavapakussaan polttamassa tupakkaa.

– Ukko on varmaan unohtanut eteiseen roskapussin täynnä kalanperkeitä.

– Toivotaan niin, Karen vastaa.

– Koputin oveen ja karjuin postiluukusta että soitan poliisille, mies sanoo ja näpsäyttää sormellaan tupakan pois.

– Toimit oikein, kun soitit meille, Mats sanoo.

Neljänkymmenen vuoden aikana täältä on löydetty kaksi vainajaa, toinen parkkipaikalta ja toinen asunnostaan.

Poliisit ja lukkoseppä seuraavat huoltomiestä ovelle, ja kuvottava haju iskee heti vastaan.

Kaikki yrittävät olla hengittämättä nenän kautta, kun he astuvat hissiin.

Ovet sulkeutuvat, ja paine tuntuu jalkojen alla, kun hissi vetää heitä ylöspäin.

– Yhdestoista kerros onkin meidän kaikkien suosikki, huoltomies jupisee. – Viime vuonna oli hankala häätö, ja vuonna 2013 yksi asunto tuhoutui täysin tulipalossa.

– Ruotsalaisissa sammuttimissa sanotaan, että ne pitää testata kolmesti ennen tulipaloa, lukkoseppä sanoo hiljaa.

Kun he astuvat ulos hissistä, heitä odottaa niin hirvittävä löyhkä, että kaikkien katseeseen ilmestyy epätoivon pilkahdus.

Lukkoseppä nostaa kätensä suun ja nenän eteen.

Karen koettaa panna vastaan tuntiessaan nykäyksen vatsanpohjassaan. Se kouristuu kokeeksi, kunnes pallea joutuu paniikkiin ja pusertaa vatsan sisällön kurkusta ulos.

Huoltomies osoittaa asuntoa ja vetää paitansa suun ja nenän eteen ja osoittaa toisella kädellään.

Karen astuu eteenpäin, painaa korvansa ovea vasten ja kuulos-telee. Asunnossa on hiljaista. Hän soittaa ovikelloa.

Soittokellon vaimea kilahdus hiljenee.

Äkkiä asunnosta kuuluu vaimea ääni. Mies laulaa tai resitoi jotain.

Karen jyskyttää ovea ja mies vaikenee mutta aloittaa sitten alusta hyvin varovasti.

– Mennään sisään, Mats sanoo.

Lukkoseppä astuu ovelle, laskee painavan laukkunsa lattialle ja avaa sen vetoketjun.

– Kuuletteko? hän kysyy.

– Kuullaan, Karen vastaa.

Toisen asunnon ovi avautuu, ja sieltä kurkistaa pikkuinen tyttö, jolla on vaaleat takkuiset hiukset ja tummat renkaat silmien alla.

– Mene takaisin sisälle, Karen käskee.

– Haluan tulla katsomaan, tyttö hymyilee.

– Onko äitisi tai isäsi kotona?

– En tiedä, tyttö vastaa ja sulkee kiireesti oven.

Lukkoseppä ei käytä lukkopysäyää vaan poraa koko lukon auki. Siitä kiertyy kiiltäviä metallilastuja, jotka putoavat lattialle. Hän poistaa lukkosylinterin kuumenneet osat ja panee ne laukkuunsa, hivuttaa teljen pois ja peräännyty sitten.

– Odottakaa tässä, Mats sanoo huoltomiehelle ja lukkoseppälle.

Karen vetää aseensa esiin samalla kun Mats tuuppaa oven auki ja huutaa asuntoon.

– Täällä on poliisi! Tulemme asuntoon!

Karen katsoo pistoolia kalpeassa kädessään. Lyhyen hetken musta metalli, yhteen liitetyt osat, piippu, sulkukappale ja perä tuntuvat aivan vierailta.

– Karen?

Hän kohtaa Matsin katseen, kääntyy asuntoon päin, kohottaa pistoolin ja menee sisään käsi suun edessä.

Hän ei näe eteisessä roskapusseja.

Löyhkän täytyy tulla kylpyhuoneesta tai keittiöstä.

Kuuluu vain kengänpohjien ääni muovilattialla ja hänen oma hengityksensä.

Hän kävelee eteisen kapean peilin ohi olohuoneeseen, tarkastaa pikaisesti nurkat ja tarkastelee sekasortoa. Televisio on paiskattu lattiaan, saniaisruukut ovat särkyneet, vuodesohva paksuine peittoineen on vinossa, yksi istuintyynyistä on viilletty auki ja lattia-lamppu on kaadettu kumoon.

Hän kääntää aseensa kohti käytävää, josta pääsee kylpyhuoneeseen ja keittiöön, päästää Matsin ohitseensa ja seuraa sitten häntä.

Särkynyt lasi rahisee jalkojen alla.

Seinälampussa palaa valo, ja pienet pölyhiukkaset leijuvat sen hohteessa.

Hän pysähtyy kuuntelemaan.

Mats avaa kylpyhuoneen oven ja laskee hetken kuluttua pistoolin. Karen yrittää kurkistaa sisään, mutta ovi peittää valon. Hän erottaa vain likaisen suihkuverhon. Hän astuu askeleen lähemmäksi ja tönäisee ovea, jolloin valojuova liukuu märkätilatapetin poikki.

Pesualtaassa on verta.

Karen säpsähtää, ja kohta hän kuulee äänen selkänsä takaa. Vanha mies puhuu hiljaisella äänellä. Karen säikähtää niin että kiljaisee ennen kuin kääntyy ympäri ja tähtää pistoolillaan käytävään.

Siellä ei ole ketään.

Keho täynnä adrenaliinia hän palaa olohuoneeseen, kuulee naurua ja suuntaa aseensa kohti sohvaa.

Joku voisi hyvinkin piileksiä sen takana.

Karen tajuaa että Mats yrittää sanoa hänelle jotain, mutta hän ei saa sanoista selvää.

Pulssi jymisee päässä.

Hän kävelee hitaasti eteenpäin, laskee sormensa liipaisimelle, tuntee käden vapisevan ja tukee asetta toisella kädellä.

Juuri kun vanha mies rupeaa laulamaan, Karen tajuaa, että ääni tulee stereoista.

Karen kiertää sohvan ympäri, laskee sitten aseensa ja katselee pölyisiä johtoja ja litistynyttä sipsipussia.

– Okei, hän kuiskaa itsekseen.

Stereotason kannella on Kielen ja kansanperinteen laitoksen CD-kotelo. Yhdestä ja samasta katkelmasta on tehty silmukka, joka toistuu kerta toisensa jälkeen. Siinä vanha mies kertoo jotain vaikeaselkoisella murteella, naurahtaa ja laulaa sitten – *nyt hääjuhlaa vietetään meidän tilalla, on lautaset tyhjäät ja kupposet pilalla* – ennen kuin vaikenee.

Mats seisoo oviaukossa ja viittoo Karenia luokseen, haluaa heidän jatkavan keittiöön.

Ulkona on nyt melkein pimeää, verhot värisevät hieman patteista huokuvassa lämmössä.

Karen seuraa kollegaansa käytävään, horjahtaa ja ottaa seinästä tukea pistoolia pitelevällä kädellään.

Ilmassa leijuu ulosteen ja kalman haju niin sakeana, että kyyneleet nousevat silmiin.

Hän kuulee Matsin hengittävän nykivästi ja pinnallisesti ja keskittyy pitämään kuvotuksen kurissa.

Hän seuraa Matsia keittiöön ja pysähtyy.

Linoleumilattialla makaa alaston ihminen, jolla on liian iso pää ja pingottunut maha.

Raskaana oleva nainen, jolla on turvonnut siniharmaa siitin.

Lattia keinahtaa Karenin alla, ja näkökenttä kutistuu.

Mats vaikeroi korkealla äänellä ja ottaa tukea pakastearkusta.

Karen toistelee itselleen, että se johtuu vain järkytyksestä. Hän tajuaa, että vainaja on mies, mutta pullottava maha ja haralleen levitetyt jalat tuovat mieleen synnyttävän naisen.

Hän tuntee kuinka kädet vapisevat, kun hän panee aseensa koteloon.

Ruumis on pitkälle edenneessä mätänemistilassa, se näyttää monin paikoin hajonneelta ja kostealta.

Mats astelee keittiön poikki ja oksentaa tiskialtaaseen, niin että kahvinkeitin tahriintuu.

Vainajan pää on kuin mustunut kurpitsa, joka on painettu suoraan hartioille, leuka on murtunut kokonaan, ja sisältä virranneet kaasut ovat puristaneet nielun ja aataminomenan ulos erikoisen muotoisesta suusta.

Täällä on ollut tappelu, Karen miettii. Hän on loukkaantunut, hänen leukansa on murtunut, hän on lyönyt päänsä ja kuollut.

Mats oksentaa uudelleen ja sylkee limaa.

Olohuoneessa laulu alkaa uudelleen.

Karenin katse hakeutuu takaisin lattiaan, levitettyihin jalkoihin ja miehen sukuelimeen.

Mats hikoilee, ja hänen kasvonsa ovat valkoiset. Karen miettii, että hänen pitäisi mennä apuun, kun joku tarttuu häntä jaloista. Hän kirkaisee pelosta ja alkaa hapuilla pistooliaan, kunnes huomaa, että naapuriasunnon tyttö on tullut paikalle.

– Pikku ystävä, et voi tulla tänne, hän puusuttaa.

– Tämä on hauskaa, tyttö sanoo ja katsoo häntä tummin silmin.

Karen tuntee jalkojensa vapisevan, kun hän vie tytön asunnon halki takaisin porraskäytävään.

– Ketään ei saa päästää sisään, hän sanoo huoltomiehelle.

– Avasin vain ikkunan, tämä vastaa.

Karen ei oikeastaan haluaisi palata asuntoon, tietää jo näkevänsä unia tästä, heräävänsä yöllä nähdessään edessään haarat levällään makaavan miehen.

Kun hän palaa keittiöön, Mats sulkee keittiön vesihanan ja katsoo häntä silmät kiiltäen.

– Onko valmista? Karen kysyy.

– On, mutta katson vielä pakastearkkuun, Mats vastaa ja osoittaa verisiä kädenjalkia kahvan ympärillä.

Hän pyyhkii suunsa, avaa kannen ja kumartuu katsomaan.

Karen näkee, kuinka Matsin pää pomppaa pystyyn ja suu loksahtaa auki, mutta sanaakaan ei kuulu.

Mats horjahtaa taaksepäin, ja kansi jysähtää kiinni niin että kahvikuppi keittiön pöydällä kilahtaa.

– Mitä siellä on? Karen kysyy ja astuu kohti pakastearkkua.

Mats pitelee kiinni tiskipöydän reunasta, tönäisee vahingossa muovisen suihkupullon kumoon ja katsoo Karenia. Hänen pupillinsa ovat kutistuneet pieniksi mustepisaroiksi, ja kasvot ovat oudon valkoiset.

– Älä katso, hän kuiskaa.

– Täytyyhän minun tietää mitä pakasteessa on, Karen sanoo ja kuulee samalla pelon omassa äänessään.

– Voi hyvä Jumala, älä katso...

2

Valerian Kauppapuutarha Nackassa Tukholman lähistöllä

Aurinko laskee hitaasti, ja pimeyden huomaa vasta, kun kaikki kolme kasvihuonetta alkavat hohtaa kuin riisipaperilyhdyt.

Silloin todella tajuaa, että on tullut ilta.

Valeria de Castron kihara tukka on koottu poninhännälle. Saappaat ovat kuraiset, ja punainen tikkitakki on likainen ja kireä hartioista.

Hänen hengityksensä höyryää, ja ilmassa leijuu pakkasen kirpeä tuoksu.

Päivän työt on tehty, ja hän riisuu työkäsineet matkalla taloon.

Yläkerrassa hän laskee kylpyveden ja panee likaiset vaatteet pyykkikoriin.

Peiliin katsoessaan hän huomaa että otsassa on iso likatahra ja poskessa karhunvatukkapensaasta tullut naarmu.

Hän miettii, että hänen olisi aika tehdä hiuksille jotain, ja hymyilee itselleen vinosti siksi että näyttää niin iloiselta.

Hän vetää suihkuverhon mahdollisimman pitkälle sivuun, ottaa kädellä tukea kaakeliseinästä ja astuu kylpyammeeseen. Vesi on niin kuumaa, että hän odottaa hetken ennen kuin laskeutuu kokonaan ammeeseen.

Hän asettuu takaraivo ammeen reunaan vasten, sulkee silmänsä ja kuuntelee kuinka hanasta tippuu harvaksen pisaroita.

Joona on tulossa illalla.

He riitelivät, se oli niin tyhmää, Valeria oli loukkaantunut, mutta se oli pelkkä väärinkäsitys ja he sopivat asian niin kuin aikuiset ihmiset.

Hän avaa silmänsä ja näkee veden heijastukset katossa. Pisaroiden synnyttämät renkaat leviävät nopeasti kehinä.

Suihkuverho on liukunut kiinni tankoa pitkin, eikä hän näe enää kylpyhuoneen ovea eikä lukkoa.

Vesi loiskuu hiljaa, kun hän nostaa jalkansa ammeen reunalle.

Valeria sulkee silmänsä ja ajattelee taas Joonaa, huomaa että on vähällä nukahtaa ja nousee istumaan.

Kylvyssä tulee niin kuuma, että hänen pitää lähteä ammeesta. Hän kampeaa itsensä pystyyn ja antaa veden valua yltään, yrittää nähdä oveille peilin kautta, mutta lasi on huurun peitossa.

Hän astuu varovasti kylpyammeesta liukkaalle lattialle, ottaa kylpypyyhkeen ja kuivaa itsensä.

Hän tuuppaa kylpyhuoneen oven auki, odottaa hetkisen ja vilkaisee käytävään.

Tapeteille lankeavat varjot eivät hievahdakaan.

On täysin hiljaista.

Valeria ei ole pelokas ihminen, mutta vankilassa hän on oppinut olemaan valppaana tietyissä tilanteissa.

Hän poistuu kylpyhuoneesta ja kävelee vartalo höyryten viileää käytävää pitkin makuuhuoneeseen. Siellä ei ole vielä ihan pimeää, läpivalaistut pilvet leijuvat yhä viivoina taivaalla.

Hän ottaa lipaston laatikosta puhtaat pikkuhousut ja pukee ne päälle, avaa vaatekaapin, ottaa esiin keltaisen leninkinsä ja laskee sen sängylle.

Jokin kalisee alakerrassa.

Valeria seisahtuu siihen paikkaan.

Hän ei hengitä, seisoo vain hievahtamatta ja kuuntelee.

Mikä se voisi olla?

Joonaa on tulossa käymään jo tunnin päästä, ja Valeria on laittanut mausteista lammaspataa tuoreen korianterin kera.

Valeria astuu ikkunan ääreen ja rupeaa vetämään rullaverhoa

alas, kun hän näkee jonkun seisoskelemassa kasvihuoneen vieressä.

Hän astuu taaksepäin ja irrottaa otteensa narusta, niin että rullaverho nousee ylös paukahtaen.

Kuuluu vain kalinaa, kun naru sotkeutuu.

Hän sammuttaa kiireesti yölampun ja menee taas lähemmäksi ikkunaa.

Ulkona ei ole ketään.

Hän on lähes varma, että näki miehen seisovan hievahtamatta pimeässä metsänreunassa.

Mies oli laiha, ihan kuin luuranko, ja katsoi suoraan häneen.

Pisaroiaksi tiivistynyt kosteus kiiltää kasvihuoneiden ikkunoissa. Pihalla ei ole ketään. Hän ei voi sallia itsensä pelätä pimeää, se ei vain käy päinsä.

Valeria sanoo itselleen, että siellä oli vain asiakas tai tavaran-toimittaja, joka häipyi nähdessään hänet alastomana ikkunassa.

Aika usein joku tulee käymään senkin jälkeen, kun hän on sulkenut liikkeen.

Hän kurkottaa ottamaan matkapuhelimen mutta huomaa, että akku on tyhjä.

Hän kietaisee kiireesti ylleen pitkän punaisen aamutakin ja lähtee alas portaita. Otettuaan muutaman askeleen hän tuntee, kuinka kylmä tuuli puhaltaa nilkkoihin. Hän jatkaa matkaa alas ja huomaa että ulko-ovi on selkoselällään.

– Huhuu? hän huutaa hiljaa.

Pudonneita lehtiä lojuu eteisen matolla, ja tuuli on puhaltanut niitä laotalattialle asti. Valeria panee kumisaappaat paljaisiin jalkoihin, ottaa hattuhyllyltä ison taskulampun ja menee ulos.

Hän kulkee polkua kasvihuoneelle päin, tunnustelee ovea ja valaisee taskulampulla taimirivejä.

Lampun valossa tummat lehdet muuttuvat vaaleanvihreiksi. Varjat ja heijastukset lipuvat lasiseiniä pitkin.

Valeria kiertää perimmäisen kasvihuoneen. Metsänreunassa on pimeää. Kylmä ruoho kahisee hänen jalkojensa alla.

– Voinko olla jotenkin avuksi? hän sanoo ääneen ja valaisee puita.

Valossa rungot muuttuvat kalpeanharmaiksi. Kauempana puiden keskellä näkyy vain pimeää. Valeria kulkee vanhojen kottikärryjensä ohi ja tuntee ruosteen hajun. Hän kuljettaa taskulampun valokeilaa varovasti rungolta rungolle.

Puolipitkä heinikko näyttää koskemattomalta. Hän valaisee yhä metsikköä. Kauempana puiden keskellä hän näkee jotain maassa lojumassa. Se näyttää harmaaseen huopaan kiedotulta pölkyltä.

Taskulampun valo himmenee, hän ravistelee lamppua, jolloin valo voimistuu, ja hän jatkaa lähemmäksi.

Hän taivuttaa oksan syrjään ja tuntee sydämensä lyövän kovempaa ja taskulampun vapisevan kädessä.

Näyttää melkein siltä kuin huovan alla olisi ruumis, kokoon käpertynyt ihminen, jolta puuttuu toinen käsivarsi tai ehkä molemmat.

Hänen pitäisi vetää huopa syrjään ja katsoa.

Metsässä on aivan hiljaista.

Kuiva oksa murtuu hänen saappaansa alla, ja äkkiä koko metsänreuna täyttyy valkoisesta valosta. Se säteilee hänen selkensä takaa ja liikkuu sivuun, niin että puiden pitkät ja kapeat varjot lipuvat hänen oman varjonsa kanssa maankamaraa pitkin.

3

Joona Linna rullaa autollaan hitaasti uloimman kasvihuoneen luo. Kapean ja halkeilleen asfalttitiien reunoilla kasvaa korkeaa heinää ja ryteikköä.

Toinen käsi lepää ohjauspyörällä.

Hänen kasvonsa ovat mietteliäät ja katse yksinäinen, harmaa kuin meren jää.

Joona pitää tukkansa lyhyenä, koska vaaleat hiukset rupeavat hapsottamaan joka suuntaan, jos hän antaa niiden kasvaa liian pitkiksi.

Hän on pitkä ja lihaksikas tavalla, joka vaatii vuosikymmenien kovaa treenausta ja kaikkien lihasryhmien, jänteiden ja nivelsiteiden yhteistyötä.

Hänellä on yllään tummanharmaa pikkutakki. Valkoisen paidan ylin nappi on auki.

Kimppu punaisia ruusuja on paketissa matkustajan paikalla.

Ennen kuin Joona Linna aloitti opiskelun poliisikorkeakoulussa, hän oli sotilas. Hän toimi armeijan erikoisjoukoissa ja pääsi Alankomaissa järjestettyyn huippukoulutukseen, jossa opetettiin ei-konventionaalista lähitaistelua, innovatiivisten aseiden käyttöä ja kaupunkisotaa.

Ryhdyttyään keskusrikospoliisin komisarioksi Joona on ratkaisut enemmän mutkikkaita murhajuttuja kuin kukaan muu koko Skandinaviassa.

Kun hänet tuomittiin vankilaan neljä vuotta sitten, monien mielestä Tukholman käräjäoikeudessa pidetty oikeudenkäynti oli epäoikeudenmukainen.

Joonaa ei valittanut tuomiosta. Hän oli tiennyt, mille saattoi itsensä alttiiksi yrittäessään vapauttaa ystävänsä.

Viime syksynä Joonan vankeusrangaistus muutettiin yhdyskuntapalveluksi lähipoliisina Tukholman Norrmalmilla. Hän saa käyttää viranomaisten yöpymisasuntoa Rörstrandsgatanilla, Filadelfia-kirkkoa vastapäätä. Jo muutaman viikon kuluttua hän pääsee palaamaan rikoskomisarion virkaansa ja saa takaisin huoneensa poliisin päämajasta.

Joonaa kääntää auton ja pysähtyy, nousee ulos ja jää seisomaan viileään ilmaan pimeän keskelle.

Valot palavat Valerian pienessä talossa, ja ulko-ovi on selällään. Valo loistaa keittiön ikkunasta riippakoivujen paljaille oksille ja huurteen peittämälle nurmelle.

Metsästä kuuluu natinaa, ja hän kääntyy. Heikko valonkajo liikkuu pimeässä puunrunkojen välissä, ja lähestyvät askeleet saavat lehdet kahisemaan.

Joonaa avaa varovasti pistoolikotelon nepparin toisella kädellään.

Hän siirtyy sivummalle nähdessään Valerian tulevan metsästä taskulamppu kädessä. Tällä on yllään punainen aamutakki ja jalassa kumisaappaat. Valerian posket ovat kalpeat ja tukka märkä.

– Mitä sinä metsässä teit? Joonaa kysyy.

Valeria luo häneen kummallisen katseen, kuin olisi aivan omissa ajatuksissaan.

– Kävin vain katsomassa kasvihuoneita, Valeria vastaa.

– Aamutakki päällä?

– Tulit etuajassa, hän huomauttaa.

– Tiedän, se on epäkohteliasta, yritin ajaa hiljaa, Joonaa sanoo ja hakee kukkakimpun.

Valeria kiittää, katsoo häntä isoilla, tummanruskeilla silmillään ja pyytää hänet mukaansa taloon.

Keittiössä tuoksuu juustokuminalle ja laakerinlehdille, ja Joonan mainitsee, että hänellä on nälkä, mutta muuttaakin mieltään ja koettaa selittää olevansa etuajassa, ettei hänen puolestaan ole mitään kiirettä syödä.

– Ruoka on valmista puolen tunnin kuluttua, Valeria hymyilee.

– Mainiota.

Valeria laskee kukat pöydälle ja menee padan ääreen. Hän kohottaa kantta ja hämmentää, panee lukulasit päähän, vilkaisee keittokirjaa ja ripottelee leikkuulaudalta kastikkeen sekaan persilja- ja korianterisilppua.

– Jääthän sinä yöksi? hän kysyy.

– Jos sopii.

– Tarkoitan että voit sitten juoda vähän viiniä, hän lisää punastuen.

– Tajusin kyllä.

– Tajusit kyllä, Valeria sanoo vinosti hymyillen ja matkii hänen suomalaista korostustaan.

– Niin.

Valeria ottaa yläkaapista kaksi lasia, avaa viinipullon ja kaataa laseihin.

– Olen pedannut vierashuoneen sängyn ja laittanut pyyhkeen ja hammasharjan valmiiksi.

– Kiitos, Joonan sanoo ja ottaa lasin.

He skoolaavat hiljaa, maistavat viiniä ja katsovat toisiaan.

– Kumlassa ei saanut tehdä tällaista, Joonan sanoo.

Valeria katsoo ruusujen leikattuja varsia, panee kukat maljakkoon pöydälle ja vakavoituu sitten.

– Sanon nyt suoraan, hän aloittaa ja kiristää vanhan aamutakin vyötä. – Anteeksi että reagoin sillä tavalla.

– Sinä pyysit jo anteeksi, Joonan vastaa.

– Halusin pyytää anteeksi kasvotusten... käyttäydyin typerästi ja kypsymättömästi, kun tajusin että olet vieläkin poliisi.

– Luulit että valehtelin sinulle, mutta minä...

– Eikä se pelkästään siitä johtunut, Valeria keskeyttää ja punastuu sitten.

– Kaikkihan tykkäävät poliiseista?

– Niin, Valeria vastaa pidätellen hymyä niin että leuankärki menee ryppyyn.

Hän hämmentää taas pataa, laskee kannen päälle ja säätää lämpöä hieman pienemmälle.

– Sano vain jos voin tehdä jotain.

– Ei, sitä minä vain että... olin ajatellut laittaa hiukset ja meikata vähän ennen kuin tulet, joten taidan tehdä sen nyt, Valeria sanoo.

– Okei.

– Haluatko odottaa tässä vai tuletko ylös?

– Tulen mukaan, Joona hymyilee.

He ottavat viinilasit yläkertaan ja jatkavat makuuhuoneeseen. Keltainen leninki lojuu sijatulla vuoteella.

– Voit istua nojatuolissa, Valeria mutisee.

– Kiitos, Joona sanoo ja käy istumaan.

– Sinun ei tarvitse katsoa nyt.

Joona kääntää katseensa pois, kun Valeria riisuu aamutakin, pukee ylleen keltaisen leningin ja rupeaa napittamaan pieniä nappeja vyötäröltä ylöspäin.

– En pidä tätä leninkiä kovinkaan usein, yleensä vain kesällä kun menen kaupungille, hän sanoo peilikuvalleen.

– Uskomattoman kaunis.

– Lakkaa tuijottamasta, Valeria hymyilee napittaessaan leningin vielä rintojen kohdalta.

– En voi, Joona vastaa.

Valeria menee aivan peilin eteen ja rupeaa kiinnittämään kosetteita niskahiuksia pinneillä.

Joona katselee hänen pitkää kaulaansa, kun hän kumartuu liisäämään huulipunaa.

Valeria istahtaa sängylle ja on juuri ottamassa korvakoruja yöpöydältä mutta seisahtuu ja katsoo Joonaa silmiin.

Pahin pelkosi on totta. Se jäyttää sisintä. Ikuisesti.

Kerrostalosta Oslon liepeiltä löytyy kuollut mies. Haju on kuvottava, mutta karmein yllätys poliisia odottaa pakastearkussa. Mies paljastuu entuudestaan tuntemattomaksi hautarauhan rikkojaksi ja voitonmerkkien keräilijäksi. Parin päivän päästä Joona Linnaan ottaa yhteyttä saksalainen komisario. Leirintäalueella Rostockin lähellä on tehty raaka murha.

Tapauksissa piilee pahaenteinen yhteys Joona Linnaan. Kun tutkimukset laajenevat Euroopan eri kolkkiin, esiin nousee kuvio, joka on täysin järjetön. Samaan aikaan sitä on mahdoton sivuuttaa. Ei kukaan voi nousta kuolleista. Se olisi ihme. Tai painajainen.

LAZARUS on seitsemäs osa kansainvälisesti menestyneessä Joona Linna -sarjassa, hyinen dekkari elämän ja kuoleman rajamailta.

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-951-31-9645-5

Kannen kuva: Love Lannér